

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque omnibus in utroque Foro ...

De Fideicommissis, Primogenitvris, Et Majoratibvs

Luca, Giovanni Battista de

Coloniae Agrippinae, 1690

Disc. CXCVI. Bonon. fideicommissi de Graffiis. De fideicommissi restitutione, quæ implicite resultare dicitur ex gravati consensu, ut fideicommissarius bona ad fideicommissum pertinentia inn toto vel ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74060](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74060)

ea bona non dicantur sibi quaesita, neque super eis adversus alium possessorem aliquod jus erentoribus seu aliis comperat, ad notata in l. qui autem ff. qua in fraudem creditorum, & advertitur pluries in precedentibus ac in sua materia sub tit. de credito; Quando autem ipse jam agnovit, tunc non potest amplius refutare, & quatenus de facto refutaret, seu preventivè restitueret immèdiato necessario successori, hic durante jurè refutantis possidere dicitur, ac emolumentum percipere illius vice & nomine ex ejus liberalitate tanquam de ejus bonis, & consequenter teneatur ad onera ipsi cedenti incumbenda, adinstar cujuscumque cessionarii de bonis liberis & indifferentibus, ut apud Molinam de primogenit. lib. 2. cap. 4. num. 32. Canc. var. resolut. par. 3. cap. 15. num. 173. Fontanell de pact. claus. 4. gl. 9. par. 5. num. 82. & dec. 39. num. 16. cum sequen. latè Salgad. d. par. 2. cap. 15. ex num. 27. cum alijs in hujus causæ decisionibus, præsertim primis coram Albergato, in quibus magis de hoc puncto actum fuit, cum esset articulus modicam recipiens difficultatem, & quarum secunda est decis. 252. par. 11. rec.

Aliqua verò difficultas disputatione digna cadebat super dictæ obligationis moderatione, in secunda disputatione coram Albergato opposita, quod scilicet onus excedere non posset emolumentum, ad cujus limites tantum actio competere creditoribus, seu aliis jus habentibus in bonis refutantis, ut ex Peraltia in l. cum pater S. à filia num. 92. ff. de legat. 2. firmant Molina lib. 2. cap. 11. num. 4. Canc. par. 3. cap. 13. num. 143. & ceteri apud Salgad. d. par. 2. cap. 15. num. 34. cum alijs quæ generaliter in articulo, an donatarius vel legatarius gravari possit ac teneatur ultra donationis vel legati emolumentum, habentur plenè examinata apud Hodiern. contr. 15. & per Rotam in Anconitana bonorum 9. Decembris 1641. coram Ghulerio.

Istud motivum collebatur ex facto, in quo dicebatur hujus primogenituræ emolumentum à refutatorio perceptum spatio annorum 13. in quibus Alexander pater supervixerat, longè excedere onus de quo agebatur, unde propterea nulla suppetebat quaestio juris, cujus disputationes assumere superfluum ac profus erroneum est, ubi factum quaestionem decidit; Ubi autem de hoc agere oportuisset, advertendam assumptum rectè intrare quoad illa onera, quæ ut supra resultant ex sola dispositione juris, Ubi verò agitur de oneribus conventionalibus, incertam aleam lucris vel damni præferentibus, tunc res non ita de plano procedit, sed suas habet difficultates, in aliqua parte expensas apud Hodiern. dict. contr. 15. latius verò ac magis ex professo examinatas in Romana seu Albanen. vinea sub tit. de donat. ubi de hoc articulo, an & quando donatarius, qui aliquid suscepit onus ad vitam donatoris, allegare possit hanc exceptionem, ne teneatur ultra donationis emolumentum.

BONON. FIDEICOMMISSI DE GRAFFIIS

PRO

SCIPIONE

CVM

CÆSARE DE GRAFFIIS

Casus variè decisus per Rotam.

De fideicommissi restitutione, quæ implicitè resultare dicitur ex gravati consensu, ut fideicommissarius bona ad fideicommissum pertinentia in toto vel etiam in parte obtineat, ut propterea alia restitutio non requiratur.

SVMMARIVM.

- 1 **F**Acti series.
- 2 **R**esolutio causæ.
- 3 **Q**uando fideicommissarius sit hæredis legitimus contra dictor, necnè.
- 4 **D**e alijs contrariis resolutionibus.
- 5 **Q**uando procedant ea quæ habentur nu. 3. de fideicommissario non legitimo contra dictore.
- 6 **Q**uando restitutio fideicommissi dicatur facta per consensum vel per alium actum facti.
- 7 **D**e clausula, sine præjudicio, quando non attendatur.

DISC. CXCVI.

ORTIS controversiis inter Scipionem, Lactantium & Cæsarem de Graffis super tribus fideicommissis ab eorum majoribus ordinatis, de annis 1570. 1573. & 1602. deventum est ad concordiam, per quam Lactantius, cum consensu Cæsaris, præstito tamen cum præservativa fideicommissorum in futurum purificandorum, & cum generali clausula, sine præjudicio, retentis aliquibus bonis, reliqua dimisit Scipioni, qui sequuta morte dicti Lactantii, prætendens factum esse casum dd. fideicommissorum, vel aliquorum ex eis, possessionem accepit bonorum ad dictas fideicommissarias hæreditates respectivè spectantium à dicto Lactantio possessorum, atque prætendens ejusdem Lactantii hæreditatem esse debitricem pro reintegratione dictorum fideicommissorum in quadam summa, pro ista pulsavit dictum Cæsarem Lactantii hæredem, qui per concordiam dicto Scipioni aliqua bona hæreditaria dedit insolutum, adjecta pariter dicta clausula præservativa sine præjudicio &c. Quibus ita sequutis prætendens idem Cæsa non subsistere fideicommissa per Scipionem prætensa, neque istum potuisse propria auctoritate apprehendere possessionem dictorum bonorum

norum antiquorum ad fideicommissarias hereditates pertinentium, Hinc tanquam præfati Lactantii possessoris hæres obrinuit ab Auditore Generali Bononiæ ex remedio textus in *l. finali Cod. de edict. diu. Adrian. tollen.* immitti in prædictorum bonorum possessionem, dictaque immissio confirmata fuit in secunda instantia coram A. C. Et introducta per appellationem causa in *Rota coram Cerro*, sub die 13. Junii 1657. ad favorem ejusdem Cæsaris actoris pro immissione prodiit resolutio dictis sententiis conformis, cum regulis generalibus, de quibus in duobus discursibus proximè sequentibus in materia legitimi contradictoris, quod scilicet fideicommissarius capere debet fideicommissam à manu hæredis, neque apprehendendo possessionem auctoritate propria dici potest legitimus contradictor hæredi petenti immissionem ad bona gravati defuncti ex *d. remedio l. fin.* si est testamentarius, vel ex interdicto quorum bonorum, si est ab intestato, nisi copulativè concurrentibus tribus vulgaribus requisitis, Primò scilicet quod fideicommissum sit omninò clarum & expressum, quale dici non potest nisi illud, quod oculis corporeis legitur, non autem quod ex conjecturis deducitur, seu aliàs ambiguum dici potest; Secundò quod certum sit nullas competere detractiones, quarum sola possibilitas sufficit, Et tertio quod possessio non sit vitiosa, quæ omnia in præsentibus deficiere supponebatur, dum fideicommissum erat nimis ambiguum, non constabat de incompetencia detractionum, atque si ubique possessio per fideicommissarium capta non citato hærede, vel saltem curatore hereditatis jacentis, generaliter reputatur vitiosa, multò magis & sine dubio in Civitate Bononiæ ob particulare Statutum, quod desuper habetur ex juris communis dispositione resultantis ampliativum.

In hoc statu ex parte dicti Cæsaris pro veritate consultus fui, an actori istud possessorium remedium competere necne, ad effectum deliberandi, an adversus dictam Rotalem resolutionem petere deberet novam audientiam, illamque prosequi, & sui in sensu negativo, quod scilicet tale remedium non competere, dictaque resolutio tuta non videretur, ideoque sequendo consilium, me scribente disputationem prosequutus est, atque obtinuit recessum à decisio, dictarumque sententiarum infirmationem sub diebus 17. Martii & 27. Junii 1659. coram eodem Cerro.

Fundamentum mei responsi, cum quo dictæ ultimæ resolutiones etiam procedunt, fuit in defectu applicationis dictæ theoricæ alioquin veræ in prima decisione contentæ ad casum, procedit enim ubi nulla præcedente restitutione reali seu verbali, fideicommissarius auctoritate propria, & de facto in possessione bonorum se intrudit, ita spoliando hereditatem, cum tunc sicuti spoliare non possit defunctum inauditum, qui aliàs rejectionis exceptionibus bonum jus concernentibus, ex possessorio retinendæ, vel reintegrandæ obtinere deberet, ita per viam hujus possessorii adipiscendæ summaril privilegiati hæres reponendus est in eo statu, in quo erat defunctus, & nè aliàs detur ansa expilandi hereditates sub prætextu incertarum prætensionum, ita obtinendo privilegium fisci ex quodam usu de facto introducto litigandi manibus plenis, quod in privatis nullatenus est admittendum, secus autem ubi per ipsum gravatum, vel ejus heredem restitutio facta est, cum tunc nulla supersit dubitandi ratio.

Restitutio autem non solum fieri debet in re, sed etiam factis per patientiam aut culpam vel approbationem, ut fideicommissarius obtineret vel obtenta retineret, nè dicitur in *l. restituta ff. ad trebellian.* ibi, si forte possit possideri res hereditarias vel totas, vel aliquam partem, ibique glos. & DD. ac etiam Rip. num. 9. Et in *l. juxta primam lecturam & num. 6.* juxta primam in *l. ff. ad trebell.* Gomez. var. resl. c. 1. in *l. sit. num. 13.* verè. Item adde *in primo, in l. cap. 1. num. 20. & seqq. Argel. de acqu. poss. l. 61. cum aliis de quibus in decisionibus;* Et in resolutione pecuniarum factæ per hæredem fideicommissario pro reintegracione hinc inde ut ita dicitur inducta fideicommissi restitutio *Surd. cons. 92. nu. 23.*

Neque obitare videbatur clausula prædicta, sine præjudicio, in qua nimirum prædicta se fundat, quoniam licet istius clausulae veritas natura sit præservare omnia præjudicia, veritas tamen quoad compatibilia, & in aliis prædictis præmissis, non autem quoad incompatibilia, quibus protestatio esset facta contraria, licet recto adversaretur effectibus ex eo facto videlicet, ut ultra generalia deducta ex *Canonibus cum M. Ferrariensis de Constituti.* & de *quibus mat. 12. num. 25. Seraph. decisio. 1447. Decretis 388. num. 5. decis. 275. numer. 16. apud Mantuanen. in Farfen. bonorum 19. Junii 1648. l. 1. Mantuanæ bonorum 16. Junii 1654. Cerro. gis in specie habetur decis. 56. apud eandem Mantuanen. apud Mantuæ, decis. 232. ubi num. 7.* hanc præservativam prodesse in petitione restitutioem in possessorio; quod etiam firmat *de quibus num. 12.*

EU GUBINA FIDEICOMMISSIS DE BENAMATIS

PRO

JO. BAPTISTA ET CLAUDIO

C V M

MARIO BENAMATO

Casus decisus per Rotam pro Mantua

De materia fideicommissi capientis in manu hæredis, cui fideicommissum sit necne legitimus contradictor, de subrogacione bonorum liberorum hæredis gravati in locum fideicommissariorum distractorum in jure resultante ex quadam occasione divisione.